

2024-01-22 Nr. NV-174

<b>VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS</b> Nr.: TAP-23-1632(4) TAIS-23-14324(5)		<b>DĖL PROJEKTO „RAIL BALTICA“ GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS KAUNO GELEŽINKELIŲ MAZGE SUSISIEKIMO KOMUNIKACIJŲ INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO PLANO PATVIRTINIMO IR ŽEMĖS PAĖMIMO VISUOMENĖS POREIKIAMS PAGAL PROJEKTO „RAIL BALTICA“ GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS KAUNO GELEŽINKELIŲ MAZGE SUSISIEKIMO KOMUNIKACIJŲ INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS VYSTYMO PLANO SPRENDINIUS PROCEDŪROS PRADŽIOS</b>		
		<b>Rengėjas</b>	<b>Svarstyta</b>	<b>Siūloma</b>
Įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> <input type="checkbox"/> Taip <input checked="" type="checkbox"/> Ne Priėmimo Terminas	<i>Susisiekimo ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> <input checked="" type="checkbox"/> TAP <input type="checkbox"/> LRV pasitarimas <input type="checkbox"/> LRV posėdis <input type="checkbox"/> Nesvarstyta 2023-11-28 2023-12-05 2024-01-09 2024-01-16	<i>Pasirenkama</i> <input type="checkbox"/> Svarstyti TAP <input type="checkbox"/> Svarstyti LRV pasitarime <input checked="" type="checkbox"/> Svarstyti LRV posėdyje <input type="checkbox"/> Grąžinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> <input checked="" type="checkbox"/> Taip <input type="checkbox"/> Ne			

**SPRENDŽIAMA PROBLEMA**

Seimo 2011 m. spalio 11 d. nutarimu Nr. XI-1612 projektas „Rail Baltica“ pripažintas ypatingos valstybinės svarbos projektu ir jam taikomos Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatyme nustatytos procedūros, vykdant žemės, reikalingos ypatingos valstybinės svarbos projektui „Rail Baltica“ įgyvendinti, paėmimą visuomenės poreikiams.

Vyriausybės 2018 m. gruodžio 27 d. nutarimu Nr. 1397 buvo nutarta pradėti rengti valstybei svarbaus projekto „Rail Baltica“ geležinkelių infrastruktūros Kauno geležinkelių mazge susisiekimo komunikacijų inžinerinės infrastruktūros vystymo planą.

Atsižvelgiant į tai ir vadovaujantis Teritorijų planavimo įstatymu, siūloma priimti sprendimą dėl „Rail Baltica“ geležinkelių infrastruktūros Kauno geležinkelių mazge susisiekimo komunikacijų inžinerinės infrastruktūros vystymo plano patvirtinimo.

**PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS**

Problemai spręsti siūlomos šios priemonės:

patvirtinti Projekto „Rail Baltica“ geležinkelių infrastruktūros Kauno geležinkelių mazge susisiekimo komunikacijų inžinerinės infrastruktūros vystymo planą (toliau – Specialusis planas);

pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą pagal Specialiojo plano sprendinius;

pavesti Susisiekimo ministerijai ne vėliau kaip iki 2029-08 17 d. įgyvendinti Specialiojo plano sprendinius.

Specialiojo plano tikslai – parinkti optimalią projekto „Rail Baltica“ geležinkelių išvystymo alternatyvą Kauno geležinkelių mazge bei numatyti susisiekimo komunikacijų inžinerinės infrastruktūros plėtrai reikalingas teritorijas ir sudaryti sąlygas šios infrastruktūros darniai plėtrai.

Specialiojo plano sprendiniai apima planuojamus ir rekonstruojamus susisiekimo komunikacijų inžinerinės infrastruktūros objektus: 1520 mm ir 1435 mm pločio geležinkelio kelius, geležinkelio stotis (Kauno stotis, Palemono stotis) ir tarpstočius (Palemonas - Rokai – Jiesia, Palemonas - Kaunas), tunelius, viadukus, automobilių kelius, gatves, inžinerinę infrastruktūrą.

Buvo atliktos Specialiojo plano rengėjo parengtų alternatyvų kaštų ir naudos analizė ir daugiakriterė analizė. Susumavus visų alternatyvų rezultatus buvo nustatyta, kad pati geriausia yra ketvirtoji alternatyva. Šios alternatyvos sprendiniai buvo suderinti su įvairiomis institucijomis, savivaldybių administracijomis, bendruomenėmis, gyventojais ir kitais suinteresuotais subjektais, todėl ši alternatyva numato maksimalią susisiekimo komunikacijų Kauno geležinkelių mazge plėtrą. Patvirtinus Specialiojo plano sprendinius, šiose rezervuotose teritorijose bus valstybės vardu išperkama žemė, statiniai, visuomenei atlyginami nuostoliai ir rengiami techniniai projektai. Išpirkus žemes ir parengus techninius projektus, rangos darbų įgyvendinimo planas

## TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

bus rengiamas atsižvelgiant į finansavimo galimybes. Pagrindinis prioritetas bus skiriamas pagrindinei europinei vėzei, kurios parametrai sutarti su Europos Komisija ir Baltijos šalių valstybėmis.

Į Specialiojo plano sprendinius patenka 204 privatūs žemės sklypai, iš kurių visuomenės poreikiams numatoma panaudoti apie 39,1 ha žemės plotą sprendinių įgyvendinimui, taip pat patenka 323 gyvenamosios bei negyvenamosios paskirties pastatai ir statiniai, kuriuos numatoma paimti visuomenės poreikiams. Preliminari lėšų, kurios būtų reikalingos paimant visuomenės poreikiams žemės sklypus, pastatus ir statinius, suma yra 4,682 mln. Eur. Tikslus lėšų poreikis bus nustatytas žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrų metu, atlikus turto vertinimo procedūras.

### ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Siekiant užtikrinti Specialiojo plano uždavinių įvykdymą, nustatytas procedūras atliktų ir Specialiojo plano sprendinius įgyvendintų atitinkamai Susisiekimo ministerija, AB „LTG Infra“ ir rangovas. Specialiojo plano sprendinių įgyvendinimo stebėseną nuolat vykdys Susisiekimo ministerija kartu su AB „LTG Infra“. Projekto progreso stebėseną vykdoma Susisiekimo ministerijos projektų priežiūros komisijoje.

### SUINTERESUOTŲ ASMENŲ ĮTRAUKIMAS

Specialusis plano sprendiniai buvo derinami Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje su visomis institucijomis, parengusiomis ir išdavusiomis planavimo sąlygas. Pastabų ir pasiūlymų iš visuomenės negauta.

### TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos nurodė, kad planavimo tikslai, planavimo procedūros ir teritorijų planavimo dokumento sprendiniai atitinka teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, ir pritarė teikimui tvirtinti.

Projektas buvo pateiktas derinti institucijoms, parengusioms ir išdavusioms planavimo sąlygas. Projektas be pastabų suderintas su Krašto apsaugos ministerija, Kultūros ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Vidaus reikalų ministerija ir Žemės ūkio ministerija. Kitos institucijos išvadų dėl Nutarimo projekto per nustatytą terminą nepateikė. Svarstyta 2023 m. lapkričio 28 d., 2023 m. gruodžio 5 d., 2024 m. sausio 9 d. ir 2024 m. sausio 16 d. tarpinstituciniuose pasitarimuose.

Įvertinus tarpinstituciniuose pasitarimuose išsakytas bei Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje pateiktas pastabas, patikslinti Nutarimo projekto priedai.

Taip pat papildytas teikimas: dėl projekto „Rail Baltica“ finansavimo (projekto „Rail Baltica“ sudėtinėms dalims ir jų etapams skirtų veiksmų įgyvendinimas šiuo metu finansuojamas tik Europos Sąjungos ir valstybės biudžeto lėšomis. Finansavimas skiriamas atskiroms veikloms pagal pateiktą finansavimo paraišką etapais ir jo dydį lemia pasiekta projekto pažanga. 2021–2027 m. Europos Sąjungos finansavimo laikotarpiu sudarytos 3 Europos infrastruktūros tinklų priemonės finansavimo sutartys. Lietuvos daliai skirta 0,5 mlrd. eurų (85 proc. Europos Sąjungos + 15 proc. valstybės biudžeto lėšos). Papildomai 2024 m. skirta 8 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų žemės išpirkimo reikmėms); dėl sprendinių įgyvendinimo alternatyvų (1 ir 2 alternatyvos pagal prognozuojamus srautus ateiityje nepajėgs užtikrinti keleivinių ir krovinių traukinių pralaidumo, taip pat vienkeliis geležinkelio kelias neatitiks kariniam mobilumui keliamų reikalavimų. 3 ir 4 alternatyvose planuojami europinės vėžės dvikeliai geležinkelio keliai. Skirtumas tarp 3 ir 4 alternatyvos yra tas, kad 4 alternatyvoje Kauno stoties kelynas perstatomas, tai reiškia, kad prie stoties rūmų prioritetas skiriamas europinei vėzei, senoji vėžė perkeliama į patį stoties kelyno galą, o mažėjant poreikiui ateiityje senosios vėžės bus atsisakoma (4 alternatyvos atveju užtikrinamas tvarus infrastruktūros planavimas, ateiityje nereikalausiantis papildomų didelių investicijų Kauno stoties kelyno rekonstravimui). Galutiniame vertinime 4 alternatyva visapusiškai atitiko institucijų (ypač logistikos ir krašto gynybos požiūriu), gyventojų ir geografinių savivaldybių keliamus lūkesčius, t. y. kad keleiviai patogiai naudotųsi europietiška infrastruktūra ir galėtų europiniu traukiniu laisvai keliauti po Europą. 4 alternatyva apima pagrindinius ekonominės plėtros ir galimus nacionalinio saugumo poreikius. Sprendimas dėl šios alternatyvos nereiškia visos infrastruktūros išvystymo iš karto, o tik numato tokią galimybę vykdyti palaipsniui iki 2030 metų. Taip pat pateikiama informacija apie finansavimo poreikį alternatyvoms); dėl Kauno geležinkelių mazgo plėtros įgyvendinimo etapų (teritorijų planavimo etapą iki 2023 m. lapkričio 15 d., žemės paėmimo visuomenės poreikiams etapą iki 2025 m. rugpjūčio 11 d., techninio projektavimo etapą iki 2025 m. lapkričio 27 d., statybos, eismo valdymo ir elektrifikacijos sistemų įrengimo etapą iki 2029 m. rugpjūčio 17 d. Specialiojo plano sprendiniai įgyvendinami pagal nustatytą Projekto grafiką). Susisiekimo ministerija akcentuoja, kad

## TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

Nutarimo projektas turi tiesioginę įtaką projekto „Geležinkelių jungties „Rail Baltica“ plėtra“ kritinių veiklų vykdymui, nes nepatvirtinus Nutarimo projekto kiltų rizikos dėl nustatytų Projekto įgyvendinimo veiklų vykdymo pagal nustatytą grafiką.

Susisiekimo ministerija turi atsižvelgti į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje pateiktas redakcines pastabas.

### PAŽYMĄ PARENGĖ

Arvydas Nevas

Ekonomikos politikos grupė, patarėjas